

נופר קידר על סבתה שרה פקדרכר לבית סלייפר

(תגובות נטע כהן נוימן ואברהם ברומט)

נכתב ליום השואה 2021

אני מעלה לכאן שוב את הפוסט שפרסמתי לפני שנה (כמעט),
ומילה במילה (כמעט) .

זו תמונתה של סבתי, שרה פקדרכר לבית סלייפר, עם שלושת ילדיה לפני המלחמה. מימין יהודה, אבי, במרכז אלישבע התינוקת, ומשמאל אברהם. אברהם ייהרג בהפצצת בנות הברית על אמסטרדם, בהיותו בן שש בלבד. אלישבע תוסתר חודשים ארוכים אצל הולנדית נוצרייה, לני דרסהאח, שתזכה לראות בחתונת בנה הבכור של אלישבע, בפריז,

שנים ארוכות מאוד לאחר מכן. ב-1942 תועבר כל המשפחה ללוסטרבורק ומשם ל"מחנה הכוכב" בברגן בלזן. שרה ואלי ימותו מרעב וממחלות, ויושלכו לאחד מקברי האחים הענקיים במחנה. יהודה ואלישבע יעלו על אחת מתוך שלוש הרכבות שהגרמנים ימהרו לשלוח לאושוויץ, כדי להיפטר ממה שמגפת הטיפוס והרעב לא הצליחו להשמיד. כוחות אמריקנים ורוסיים יעצרו את כל הרכבות וישחררו את נוסעיהן. אבי ואחותו יחזרו להולנד, ולאחר זמן ימצא אותם אחיה של שרה, יצחק שלח (סלייפר), ויעלה אותם איתו לארץ.

אברהם ברומט

מדהים! הסיפור הזה הוא בדיוק החלק שחסר לי בקורותיהם של יהודה ואלישבע והקורות אותם במלחמה ומיד אחריה. יצחק ורות סלייפר (שלח), היו בשליחות מטעם הסוכנות היהודית בהולנד. אמי, שפרה נעזרה ביצחק על מנת להצטרף לקבוצת העולים הבלתי לגאלית כדי להגיע לבסוף לאחר מסע תלאות, כולל מעצר במחנה עתלית, לקיבוץ חוליות (שדה נחמיה). בהיותם בהולנד, שהו ילדיהם גדעון ומרים, זמן מה ב"בית דינה", שבו שהיתי גם אני בטרם עלייתי. גם עלייתי ארצה הייתה במידה רבה בסיועם של יצחק ואחיו יוסף, כאשר שלחו אישה מן הארץ להביאני ארצה בזהות בדויה, כבנה של אותה אישה.

עם המשקפיים מאחור, זו ברכה היימן, שהייתה זמן מה מנהלת הבית. האדם הגבוה מצד ימין עם הפעוט, הוא מתתיהו בעלה ובנם דני. הבן הגדול צביקה מופיע גם הוא בצילום עם הכדור בידו. הם אגב, גם היו זמן קצר בקיבוץ ואח"כ התגוררו בכפר ידידיה.

בשורת הבנים גדעון שלח ראשון משמאל, מרים שלח (בר לוי) כורעת למטה משמאל ולידה אני, אברהם ברומט.

נטע כהן נוימן

תודה לך נופר על השיתוף. מרתק לשבץ עוד פרטים לפאזל האנושי של האנשים שלידם גדלנו, והכרנו כמובן רק חלקים קטנים ממי שהיו. יהודה ואלישבע זכורים לי מילדותי כאנשים

שהמזג הטוב והנעימות תמיד הוקרנו מהם! וכמה אהבה
נשקפת מהתמונה!

פניה ברגשטיין - רק שורה אחת: "עיניי אעצום, והריני איתכם
מעל לחשכת התהום".

בתמונה סבתא הדוויג, סבא ברטולד, דוד קארל ואשתו, ובתם
מריה . מעולם לא נפגשנו .

